

IN GESPREK MET SAKE KOELMA

Door Jan Tiesinga

Sake Koelma, coach van nieuwkomer SCO uit Oldeholtpade, een klein dorpje onder de rook van Wolvega, in Friesland dus. Hier zijn overigens de meningen over verdeeld. De echte fanatieken willen het West-Stellingwerf noemen.

Koelma is in het dagelijkse leven op het moment een tijdje zonder werk en dat bevalt hem maar slecht. Het geeft hem overigens wel de gelegenheid om heel veel tijd in zijn club SCO te steken. Hij is getrouwd met korfbalster Trientsje en heeft twee korballende (waarom verbaast mij dit niet) kinderen. Hij is geboren in Oldeholtpade en woont er nog steeds. Zijn vader een goede korfballer uit Ter Idzart (Advendo), zorgde er wel voor toen ze in het Weststellingwerfse dorpje kwamen te wonen, dat hij ging korfballen. Dit deed ie samen met zijn twee broers en drie zusters en uiteraard iedereen bij SCO. Zo is de moeder van Alfred Donker, een speler uit het eerste team, de zuster van Koelma.

Zijn eigen korfbalervaringen hadden allemaal een SCO achtergrond. De promotie naar de hoofdklasse in begin jaren 80 was er daar absoluut één van. Daarvan kan hij zich nog van herinneren dat ze tegen Stânfries, met Hans Smorenborg en Koos Wieling, in de beslissende wedstrijd achter stonden met 8-2 en uiteindelijk toch nog wonnen en promoveerden. Dat was een geweldige tijd en ze trokken altijd volle sporthallen, met soms uitpuilende tribunes. Daarom moest dan ook af en toe een uur voor de wedstrijd de hal al gesloten worden, omdat er geen mensen meer in konden. Ook Studio Sport is een aantal keren op bezoek geweest en ze zaten heel dicht bij de landelijke top. Helaas hebben ze het landskampioenschap nooit behaald.

Koelma heeft altijd goede trainers gehad, bijvoorbeeld Jan Piepers, Henk Tuttel en Jaap Lenstra. De stad-Groninger, de laatst genoemde dus, vond hij zijn beste leermeester. Dat had te maken met de manier van trainen door Lenstra, maar nog meer met het steeds maar weer de extra aan-

dacht geven aan de techniek en het gedrevene. Ieder schot, ook de doorloopbal, moet gericht zijn om te scoren. Zo moet ook iedere pass goed zijn en steeds maar weer. Dus niet op de training, maar eventjes met één hand een doorloopbal nemen of een balletje laten stuiteren op de grond bij het afvangen van de bal. Nee, niets van dat, want dan doe je het in de wedstrijd ook niet goed. Ook was Lenstra heel gedreven in het aanleren van vaste systemen en truckjes. Daar hebben ze bij SCO jaren op getraind en uiteindelijk met heel veel succes.

De vrij geblokte trainer van het huidige SCO is, volgens zijn zeggen te vroeg gestopt met het korfballen en werd trainer van Tietjerk. Daarna volgde SCO (2jaar) en toen nog een jaartje Drachten. Hij was toen nog maar 32 jaar en besloot weer te gaan spelen in de selectie van SCO. Koelma werd in die tijd meer gebruikt als breekijzer, dan als basisspeler. Dit heeft hij een jaar of vier volgehouden. Je kunt zien aan hem, onder andere door de glinstering in zijn ogen, dat hij hier erg van heeft genoten. Onder leiding van Jan Piepers had hij zijn korfbaltrainersdiploma behaald.

Er is ontzettend veel veranderd volgens Koelma, als je de vergelijking van het huidige korfbal maakt met vroeger. We dachten altijd dat ons korfbal beter was dan het huidige, maar dat is zeker niet waar. Het niveau is in de top veel hoger, de mensen zijn fitter, er wordt meer gescoord en dat komt vooral omdat er tegenwoordig meer en gericht getraind wordt. Hij vindt wel dat onder de top het niveau zeker niet beter wordt, dit wordt eerder slechter. Zo speelt Koelma met nog een stel oude maten in de reserve 1^e klasse. Ze handhaven

zich steeds gemakkelijk. Dat is overigens een team, waar menig tegenstander een broertje dood aan heeft. Vroeger was het ook veel minder tactisch, waardoor het soms voor het publiek aantrekkelijker was dan het nu is. Het publiek is nu kritischer. Er wordt veel meer gebruik gemaakt van tactiek en dat met name het zoeken van de grenzen van de regels. Je moet dan ook heel goede spelers hebben om je te kunnen onderscheiden, anders spelen, dan de rest. SCO, volgens Koelma, is gedwongen om mee te lopen. PKC zou vernieuwend kunnen zijn met het surplus aan talent.

De sterke punten van de Oldeholtpaadster, volgens hem zelf, zijn het gevoel hebben voor de groep en het individu. Hoe kan je iemand prikkelen om beter te gaan spelen. Met twee of drie keer een opmerking in de wedstrijd een speler even weer op scherp zetten. Daarnaast toch het iedere keer weer hameren op techniek en scherpte tijdens de trainingen. Uiteraard zijn er ook zwakke punten en die weet hij maar al te goed. Daarbij valt op zijn af en toe emotionele uitbarstingen naar de scheidsrechters. Het wordt al een stuk minder vindt Koelma zelf en af en toe is het toneel, maar meestal niet. Daar kan ik zeker in verbeteren. Gelukkig vindt Koelma in de verzorger Jan Koenrades een uitstekend klankbord. Maar er wordt uiteraard geprobeerd de scheidsrechter te beïnvloeden en dan in het voordeel van SCO.

Gevraagd naar de ervaring als coach van SCO in de hoofdklasse, zegt hij dat het niveau hem een beetje tegenvalt en dat SCO het eigenlijk best wel aardig doet. We hebben het nog steeds in eigen hand. (Dit gesprek was op 26 september.)

Maar misschien zijn we wel beter dan ik dacht, volgens Koelma. Ik hoop 2^e te kunnen worden in de poule, zodat we in de zaal geen problemen hebben omdat de competitie niet past bij het tweede velddeel. Als we dan niet in de degradatiepoule terecht komen, kunnen we ons rustig concentreren op het tweede team. Dit team moet eigenlijk promoveren.

De sterke punten van SCO zijn het collectief. We hebben geen echte toppers. Het

team kan nog doorgroeien. De oudste speler is Bouke de Vries (31) en de rest varieert van 26 naar 19 jaar. Ze leren veel en snel, omdat iedere wedstrijd een finale is. We kunnen tijdens trainingen en wedstrijden wel iets tegen elkaar zeggen zonder daarbij van streek te raken. We zijn geen brave Hendriken voor elkaar aldus Koelma, en dat is goed.

De zwakte kan het jonge en onervaren zijn, maar er zit ook wel weer karakter in de ploeg, want als je tegen Die Haghe in de 2^e helft met 4 punten achter komt en dan toch met 1 doelpunt verschil weet te winnen, dan doe je het goed. Het niveau is nog niet constant genoeg. We hebben in de beslissingwedstrijd, het vorige seizoen, tegen Blauw-Wit uit Heerenveen, top gespeeld. Dat moeten we vaker doen.

De kunststofkorven zijn een positieve ontwikkeling voor het korfbal. Iedereen heeft dezelfde omstandigheden, alleen moet er anders afgevangen worden en niet altijd is het voldoende om de langste mensen onder de korf te planten. Het verschil van de nu afstuitende bal moet je ervaren in de training, volgens Koelma. De vrije bal op 2½ meter is prima en duidelijk voor het publiek. Het is daarbij heel goed trainbaar. De kunstgrasvelden is een geweldige vooruitgang in het veldkorfbal. Je hebt altijd de zelfde omstandigheden en kan altijd trainen en spelen.

Koelma vindt het peil van de scheidsrechters en assistenten voldoende, maar niet overdreven geweldig. Hij mist een beetje het echte karakter, zoals in het verleden Ton van der Laaken, Henk Siebelist en Harrie Brack. De regel coach, het op de bank blijven van deze personen, vindt hij overdreven. Als je gewoon je werk doet zonder de scheids en grens lastig te vallen moet dat kunnen, vindt hij, ook al loop je een beetje het veld in. Om heel gauw geel te geven is echt overdreven.

Op de vraag of Koelma nog meer veranderingen aan ziet komen in de komende jaren, antwoordt hij dat hij hoopt dat er in het veld ook een korfballeague komt, maar dan wel één van acht teams en dat het ook in de zaal zal veranderen naar acht teams. Opdat het niet een geknoei wordt, wanneer de wedstrijden nu nog gepeeld moeten worden in het voorjaar of naar de zomer toe.

De promotie/degradatieregeling schijnt ook nog niet duidelijk te zijn. Acht teams in de Topleague geeft gewoon veel meer ruimte en maak de structuur op het veld ook zo.

Koelma gebruikt ter voorbereiding op de tegenstanders videobanden, die hij krijgt via uitwisselingen met andere coaches en stelt ook eigen banden beschikbaar. Overigens weet je na twee wedstrijden opgenomen te hebben alles in de Topleague. Vrijdags op de training bekijken de selectieleden altijd een halve wedstrijd op de video. Ze trainen overigens drie keer per week. De opstellingen helemaal omgooien omdat je dan mogelijk beter tegen een tegenstander kan spelen, doet hij niet. Hij gelooft in de vaste opstelling. Hij traint de 1^e selectie, maar bereidt alleen het eerste voor op de tegenstander. De trainer van het tweede doet dat voor het tweede team.

Het sociale gebeuren om het korfbal heen vindt Koelma heel belangrijk en ook dat de selectie daar aan deelneemt. Dat gebeurt best wel en het is bij SCO een hechte groep. Dat zie je ook voor de training, de spelers verschijnen al een uur van te voren in het clubhuis om even met elkaar te bij te kletsen en een bakkie te doen.

De trainer van SCO vindt zichzelf een harde trainer, die houdt van discipline, een dolletje mag, maar je moet er staan als het nodig is. Hij traint veel op techniek

De jeugd wordt opgeleid door meestal ex-eerste spelers en dat werkt heel goed. Dat vindt Koelma heel prima, want uiteindelijk moet je het van je eigen jeugd hebben.

en op scherpste. Alles moet wedstrijdgericht zijn. Hij neemt hoogst zelden de scheidsrechter mee in de voorbespreking en die ene keer dat hij het zou doen, vergat hij dit. Wel hoopt hij zelf wat minder snel een kaart te krijgen, dus wat meer zelfdiscipline.

De structuur en de organisatie van de club is ruim voldoende om in de Top van het Nederlandse korfbal mee te draaien. De jeugd wordt opgeleid door meestal ex-eerste spelers en dat werkt heel goed. Dat vindt Koelma heel prima, want uiteindelijk moet je het van je eigen jeugd hebben.

Koelma heeft weinig tijd voor andere hobby's buiten SCO. Hij zit ook nog in het bestuur als penningmeester, maar vindt dat niet een ideale situatie. Daar wil hij eigenlijk ook van af. 's Avonds heeft Koelma het, dat zal niet verassend zijn, druk tot zeer druk. Hij heeft vier keer een marathon gelopen, twee keer Rotterdam, een keer New York en een keer London. Maar hij was blij dat hij gevraagd werd als coach van de Oldeholtpaadsters en heeft er ook geen moment spijt van.

Volgens Koelma gaan ze zich dit jaar handhaven op het veld in de hoofdklasse, hopelijk al voor het zaalseizoen en gaan voor een kampioenschap in de zaal. Dit is voorwaar geen gemakkelijke opgave, maar het laat wel het karakter van de trainer zien. Hij is voor de duivel niet bang.

